

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (15)

2018-12-11

513-4690-18

Falkenbergs Vatten & Renhållnings AB
c/o Vatten & Miljö i Väst AB
Box 110
311 22 Falkenberg

Vattenskyddsområde med föreskrifter för Gällareds vattentäkt i Falkenbergs kommun

---

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen om vattenskyddsområde med föreskrifter för Gällareds vattentäkt på fastigheten Gällared 5:24 i Falkenbergs kommun. Skyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av karta i bilaga 1. Skyddsområdet är indelat i vattentäktsson (inte markerat på kartan), primär skyddszon (blått rutraster), sekundär skyddszon (grönt rutraster) och tertiär skyddszon (lila linjeraster).

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet för Gällareds vattentäkt. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan vattentäktsson, primär skyddszon, sekundär skyddszon och tertiär skyddszon.

I de fall skyddszonsgrens på kartan sammanfaller med väg ska vägområdet anses ligga inom skyddszon med högst skyddsklass.

Skyddsföreskrifterna träder i kraft den 1 april 2019. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken gäller detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

Länsstyrelsens beslut den 1 december 1995 enligt bestämmelserna i 19 kap. 2 § vattenlagen, dnr 2475-7194-93, och kungörelsen i länets författningssamling, 13 FS 1996:105, om fastställelse av vattenskyddsområde och meddelande om skyddsföreskrifter för grundvattentillgången i Gällared upphör att gälla när detta besluts föreskrifter träder i kraft.

1 § DEFINITIONER AV BEGREPP

Se bilaga 2.

2 § VATTENTÄKTSZON

Inom vattentäktssonen får endast vattentäktverksamhet bedrivas. Vattenverket och brunnens överbyggnad ska vara låsta. Området får endast disponeras av huvudmannen/vattentäktssinnehavaren.

3 § HANTERING AV FÖR GRUNDVATTEN SKADLIGA ÄMNEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Hantering av mer än 100 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden. Tillstånd krävs inte för bränsle i fordonstank eller för villaoljetank belägen inomhus i invallat utrymme utan golvbrunn.	Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden. Tillstånd krävs inte för bränsle i fordonstank eller villaoljetank belägen inomhus i invallat utrymme utan golvbrunn.
Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera mark eller nå vattendrag är förbjudet.	Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera mark eller nå vattendrag är förbjudet.
Annan hantering än transport av för grundvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte för normal mängd kemikalier för en bostadsfastighets husbehov.	Annan hantering än transport av för grundvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs inte för normal mängd kemikalier för en bostadsfastighets husbehov.
Uppställningar av fordon och förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer och liknande utrustningar ska vara placerade eller utrustade så att hela den lagrade volymen kan tas om hand vid läckage och förhindras tränga ner i marken eller nå vattendrag.	Uppställningar av fordon och förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer och liknande utrustningar ska vara placerade eller utrustade så att hela den lagrade volymen kan tas om hand vid läckage och förhindras tränga ner i marken eller nå vattendrag.

4 § JORDBRUK, SKOGSBRUK OCH TRÄDGÅRDSSKÖTSEL SAMT LIKNANDE VERKSAMETER**a) Bekämpningsmedel**

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan yrkesmässig hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.	Annan hantering än yrkesmässig transport av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.
Jord- eller vattenslagning av plantor behandlade med kemiskt bekämpningsmedel är förbjuden.	Jord- eller vattenslagning av plantor behandlade med kemiskt bekämpningsmedel är förbjuden.
Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial är förbjuden.	Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial är förbjuden.

b) Växtnäringsämnen, djurhållning m.m.

Primär och sekundär skyddszon
Yrkesmässig spridning av handelsgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel samt lagring av stallgödsel från mer än två djurenheter får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.
Lagring av ensilage som kan avge pressvatten som direkt eller indirekt kan infiltrera mark får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

5 § INFILTRATION OCH AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nyanläggning för infiltration eller utsläpp av spillvatten i mark, diken eller vattenområde är förbjuden.	
Nyanläggning för infiltration av dagvatten här- rörande från vägområde eller från fler än en fastighet får inte utföras utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.	Nyanläggning för infiltration av dagvatten här- rörande från vägområde eller från fler än en fastighet får inte utföras utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

6 § UPPLAG OCH DEPONERING

Primär och sekundär skyddszon
Upplag, förvaring och deponering av avfall och förorenade massor är förbjudet med undantag för trädgårds- och hushållskompost för enskild fastighet.
Upplag överstigande en avverkningsssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande, som inte är försedda med tak eller annan likvärdig täckning, får inte förekomma utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.
Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet.
Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför respektive skyddszon är förbjudet.

7 § VÄGHÅLLNING

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Spridning av vägsalt får endast ske före prognostiserad halka eller vid halka.	Spridning av vägsalt får endast ske före prognostiserad halka eller vid halka.
Belägningsarbete och andra förbättringsarbete på väg, annat än med grus, får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Mindre lagningsarbeten omfattas dock inte av tillståndskravet.	
Nyanläggning av väg som används för genomgående transport, av för yt- eller grundvatten farliga ämnen, ska där så behövs för vattenskyddet vara försedd med skyddsanordning som behövs för att säkerställa vattenskyddet.	Nyanläggning av väg som används för genomgående transport, av för yt- eller grundvatten farliga ämnen, ska där så behövs för vattenskyddet vara försedd med skyddsanordning som behövs för att säkerställa vattenskyddet.

8 § TÄKTVERKSAMHET OCH ANDRA MARKARBETEN

Primär och sekundär skyddszon
Schaktningsarbeten till större djup än 2 meter under markytan eller inom större areal än 20 m ² får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.
Täktverksamhet oavsett mängd och ändamål är förbjuden.
Användning av förorenade massor är förbjudet.

9 § ENERGIANLÄGGNINGAR OCH VATTENUTVINNING

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nyanläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, jord, yt- och grundvatten är förbjuden.	Nyanläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, jord, yt- och grundvatten får inte utföras utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.
Nyanläggning för uttag av vatten från berg och jord är förbjuden.	Nyanläggning för uttag av vatten från berg och jord får inte göras utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

10 § MILÖFARLIG VERKSAMHET

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Etablering av anmälnings- eller tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av mark, grund- eller yt-vatten är förbjuden.	Etablering av anmälnings- eller tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av mark, grund- eller yt-vatten får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

11 § TERTIÄR SKYDDSZON

Syftet med den tertiära skyddszonen, enligt karta i bilaga 1, är att i ett långt perspektiv skydda tillrinningsområdet i de delar som inte omfattas av de primära eller sekundära skyddszonerna. För den tertiära skyddszonen finns inga särskilda skyddsföreskrifter.

12 § ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**Vattentäktverksamhetens bedrivande**

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för driften av den avsedda vattentäkten inom skyddsområdet.

Skyltning

Där väg passerar gräns till skyddsområdet och utmed vägar som passerar genom skyddsområdet ansvarar vattentäktens huvudman för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet.

På platser där risken för förorening av vattentäkten är särskilt stor, t.ex. vid en vägkorsning omedelbart uppströms uttagpunkten, ska skyltar finnas som upplyser om vattenskyddsområdet. Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se 3 §) hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skyltarna kan vid behov tillhandahållas av vattentäktens huvudman.

13 § ANMÄLNINGSPLIKT

Ägare eller nyttjare av fastighet inom skyddsområdet ska genast anmäla spill, läckage och andra händelser som kan medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till räddningstjänsten (tel. 112) och till kommunens nämnd för miljöfrågor samt till vattentäktens huvudman, Falkenbergs Vatten & Renhållnings AB.

14 § DISPENS, TILLSTÅND OCH ANMÄLAN

Om det finns särskilda skäl får kommunens nämnd för miljöfrågor meddela dispens från föreskrifterna ovan. Dispenser från vattenskyddsföreskrifter meddelas dock av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation om dispensfrågan har samband med ett ärende som delegationen prövar. Dispens får endast ges om det är förenligt med föreskriftens syfte.

Tillstånd eller anmälan som regleras i dessa föreskrifter söks hos kommunens nämnd för miljöfrågor.

15 § TILLSYN, AVGIFTER OCH STRAFF

Länsstyrelsen har delegerat tillsyn över vattenskyddsområden till Falkenbergs kommun.

Bestämmelser om tillsyn och efterlevnad av ovan meddelade föreskrifter finns i miljöbalken m.fl. författningar, dels i taxa som antagits av Kommunfullmäktige i Falkenbergs kommun.

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 8 § miljöbalken.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Mål

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl. Mark- och vattenområden ska användas för lämpligaste ändamål där användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning ska ges företräde. Vid en avvägning mellan konkurrerande intressen ska det ändamål som på lämpligaste sätt främjar god hushållning prioriteras.

Syfte

Syftet med dessa föreskrifter är att säkerställa ett tillräckligt skydd för Gällareds vattentäkt, både på kort sikt och på mycket lång sikt. Vattnets kvalitet ska bibehållas eller förbättras. Vattenföroreningen ska skyddas mot skador och olägenheter som kan orsakas av föroreningar eller annan påverkan, så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning.

Information om andra bestämmelser avseende verksamheter som regleras i föreskrifterna

Utöver ovanstående föreskrifter gäller inom vattenskyddsområdet de särskilda bestämmelser som meddelats i annan ordning med stöd av annat lagrum och som har betydelse för syftet med vattenskyddet, t.ex. föreskrifter utfärdade av centrala, regionala och kommunala myndigheter.

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som ändrar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldigheten att iaktta vad som i övrigt föreskrivs i miljöbalken och i andra författningar.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas, eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skada.

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter har fastställts.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelse, spill eller läckage som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112, kommunens nämnd för miljöfrågor samt till vattentäktens huvudman, Falkenbergs Vatten & Renhållnings AB.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. De föreslagna föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning inom berörd del av fastigheten avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den ”förlust” som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsåtgärder. Talan om ersättning eller inlösen förs i mark- och miljödomstol enligt 31 kap. miljöbalken.

Transport av farligt gods

Länsstyrelsen upprättar varje år en sammanställning där vissa vägar i länet rekommenderas för transport av farligt gods. Sammanställningen finns införd i länets författningssamling.

KUNGÖRELSEDELGIVNING SAMT HUR MAN ÖVERKLAGAR

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att detta beslut ska kungöras i Hallands Nyheter den 14 december 2018. Sökanden och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ovan nämnda tidning. Kungörelse enligt 9 § lag (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar införs den 14 december 2018 i Hallands läns författningssamling.

2018-12-11

513-4690-18

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddskontoret i Falkenbergs kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Detta beslut kan överklagas till regeringen. Överklagandet ska dock skickas in till Länsstyrelsen via e-post till halland@lansstyrelsen.se eller via post till Länsstyrelsen Hallands län, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut överklagandet gäller, t.ex. genom att ange dnr. 513-4690-18. Skriv också vilken ändring som begärs. Överklagandet ska ha kommit in senast den 4 januari 2019, annars kan regeringen inte pröva överklagandet. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Gällareds vattentäkt

Gällareds vattentäkt består av en bergbördad brunn på fastigheten Gällared 5:24 i samhällets nordöstra del. Brunnen är 78 meter djup och har en kapacitet på ungefär 240 m³ per dygn. I direkt anslutning till brunnen finns vattenverket och efter att vattnet passerat verket leds det till en lågreservoar med en volym som uppgår till 24 m³ innan vattnet leds ut i ledningsnätet. Vattentäkten har varit i drift sedan 1989 och förser cirka 80 personer med vatten. Medeluttaget uppgår normalt till mellan 15 och 17 m³ per dygn. När vandrarhemmet i samhället är fullbelagt antas medeluttaget uppgå till mellan 25 och 30 m³ per dygn.

Jordlagermäktigheten vid uttagsbrunnen är ungefär fyra meter och utgörs av morän som underlagras av gnejs. Vattnet tas från vattenförande sprickzoner i berggrunden som mer eller mindre står i hydraulisk kontakt med ovanliggande jordlager. Mediankapaciteten för bergbördade brunnar i området uppgår till cirka 25 m³ per dygn. Uttagsbrunnens kapacitet är cirka tio gånger högre vilket tyder på att borrharen har god kontakt med sprickzonerna.

Vattentäkten är belägen vid en grundvattenförekomst (SE632969-369242) för isälvsavlagring. Vattenförekomsten uppfyller miljö kvalitetsnormerna god kemisk och kvantitativ status. Det finns även en preliminär grundvattenförekomst i urberget (SE633022-369653) där det saknas en statusklassning och inte heller finns några fastställda miljö kvalitetsnormer.

Vattnet är mjukt (dH ca 4.0°), fritt från kväveföreningar, har låg fluoridhalt och mycket låg halt av organiskt material samt ett pH kring 7,8. Vattnet har förhöjda halter av järn och mangan men råvattnet har inga bakteriologiska anmärkningar. I vattenverket passerar vattnet genom ett luftat sandfilter. Sedan tillsätts kaliumpermanganat innan det leds genom en Ferro-B-massa i manganfiltret. På utgående ledning efter lågreservoaren passerar vattnet genom ett UV-aggregat. Vid behov kan även tillfälliga tillsatser av natriumhypoklorit tillföras.

Befintligt vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter fastställdes av Länsstyrelsen den 1 december 1995, 13 FS 1996:104. Skyddsområdet består av en yttre skyddszon.

Mark- och miljödomstolen har i dom enligt miljöbalken den 22 februari 2018 i mål nr M 3291-17 meddelat Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB att uttagsbrunnen (B1) är av laga beskaffenhet. Domstolen har även meddelat tillstånd till en ny kompletterande brunn inom en radie av tjugo meter från den befintliga uttagsbrunnen. Av domen framgår att det från båda brunnarna, envar eller tillsammans, får bortledas grundvatten intill en mängd av sammanlagt 18 250 m³ per år, dock maximalt 125 m³ per dygn.

Gällareds vattentäkt är allmän huvudvattentäkt och har därför ett mycket högt skyddsvärde, vilket motsvarar den näst högsta klassen av fyra olika klasser.

Ärendets handläggning

Vatten & Miljö i Väst AB har, på uppdrag av Falkenbergs Vatten & Renhållnings AB, den 28 juni 2018 lämnat in ett förslag till skyddsområde med föreskrifter för Gällareds vattentäkt för fastställelse. Ansökan har föregåtts av information till berörda markägare och samråd med bl.a. kommun och Länsstyrelsen.

Handlingar i ärendet har skickats på remiss till Kommunstyrelsen, Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt Tekniska nämnden i Falkenbergs kommun, Räddningstjänsten Väst, LRF Halland, Sveriges Geologiska Undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Ansökan kungjordes den 13 september 2018 i Hallands Nyheter och på Länsstyrelsens webbsida. Vatten & Miljö i Väst AB har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de yttranden som kommit in.

YTTRANDEN

I de yttranden som kommit in framförs bl.a. följande.

Trafikverket

Ärendet berör väg 829 och 153 för vilka Trafikverket är väghållare. Väg 153, som är högrafikerad och rekommenderad led för farligt gods, passerar genom tertiär skyddszon. I höjd med Gällared är hastighetsbegränsningen 60 km/h. Den totala årsmedeldygnstrafiken uppmättes 2017 till 4 020 fordon, varav 454 lastbilar. Väg 829 passerar genom primär, sekundär och tertiär skyddszon. Hastighetsbegränsningen är 40 km/h förbi vattentäkten. Den totala årsmedeldygnstrafiken uppmättes 2011 till 143 fordon, varav tio lastbilar.

Vägområdet är den mark som tas i anspråk för väganordningar. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt 43 § väglagen från väghållaren för att utföra arbete och uppföra fasta objekt såsom skyltar. Om en skylt ska uppföras för att informera om var vattenskyddsområde börjar respektive slutar ska en ansökan göras till Trafikverket. Normal drift och underhåll av vägarna ska kunna ske utan särskilda restriktioner, liksom åtgärder såsom nödvändig utveckling av infrastrukturen, utan att extra kostnader på grund av vattenskyddsområdets läge uppkommer för Trafikverket. Föreskrifterna behöver förtydligas angående vad som gäller vid andra typer av markarbeten och beläggningsarbeten, d.v.s. om det krävs tillstånd eller räcker med en anmälan.

Räddningstjänsten Väst och Skogsstyrelsen

Räddningstjänsten Väst och Skogsstyrelsen har inget att erinra.

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU

Remissen har granskats utifrån om relevanta underlag funnits för inrättande av skyddsområdet samt om avgränsningar av skyddszoner är anpassade till de geologiska förutsättningarna. SGU ser positivt på framtagandet av ett reviderat vattenskyddsområde för Gällareds vattentäkt. Utifrån de förutsättningar och osäkerheter som oftast gäller vid framtagandet av skyddszoner kring bergborrade brunnar bedöms föreslagna skyddszoner vara framtagna på ett relevant sätt.

LRF Halland

Det saknas en ordentlig konsekvensanalys där konsekvenserna för yrkesverksamheter inom vattenskyddsområdet beskrivs. Området är i kommunens översiktsplan angivet som ett s.k. LIS-område. Det innebär att det ska vara möjligt att bygga inom strandskyddat område i Gällared. Följande förtydliganden och förändringar av föreskrifterna bör göras.

3 § Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

- Ett undantag för transporter av petroleumprodukter bör införas samt att hantering av mer än 250 liter blir tillståndspliktigt i både primär och sekundär skyddszon. Så som föreskriften föreslås går det inte att köra exempelvis en liten traktor utan tillstånd i primärzon. Istället för ”tillstånd krävs av kommunens nämnd för miljöfrågor” bör det räcka med att ansöka en gång, både i primär och sekundär zon.
- Föreslagen föreskrift anger att tvätt av motorfordon och maskiner är förbjudet. Det behöver ändras så att det är tvätt med avfettningsmedel som är förbjuden i primär och sekundär zon, vilket överensstämmer med Naturvårdsverkets handbok. I praktiken fungerar inte större fordon än personbilar i tvätthallsutrymmen. Således är tvätt av exempelvis större fordon som skördetröska eller traktor inte möjlig i tvätthallar, eftersom hallarna inte rymmer dessa fordon. För de enskilda kan det krävas stora investeringar för att bygga tvättanläggning för fordon större än personbilar.
- Föreskriften om hantering av skadliga ämnen bör stå tillsammans med föreskriften om hantering av petroleumprodukter. Det behöver även förtydligas med en gräns på när det krävs tillstånd för användning av kemiska produkter, förslagsvis 250 liter som det står i förslaget för hantering av petroleumprodukter. Som föreskriften föreslås krävs tillstånd för all yrkesmässig hantering av kemiska produkter oavsett mängd. Konsekvenserna, av att det inte finns någon gräns, gör att de yrkesmässiga verksamheterna inom vattenskyddsområdet behöver söka tillstånd för alla kemikalier. Det bör räcka med att ansöka en gång, både i primär och sekundär zon.
- Föreslagen föreskrift för uppställning av fordon behöver förtydligas i både primär och sekundär zon. Enligt föreskriften är det inte möjligt för markägarna inom vattenskyddsområdet att parkera sin personbil på gårdsplanen. Det blir kostsamt att bygga nya maskinhallar/garage för att ha tillstånd att parkera sitt fordon. Denna föreskrift har inte stöd i Naturvårdsverkets handbok. Det som kan vara rimligt att reglera är långtidsuppställning av fordon, som förslagsvis kan anges till sex månader.

4 a) § Bekämpningsmedel

- Istället för att det ska vara förbjudet att sprida kemiska bekämpningsmedel i primär skyddszon bör det krävas tillstånd. Det finns bra verktyg för att bedöma om det är möjligt att sprida bekämpningsmedel utan risk för vattentäkten. Ett förbud innebär att yrkesmässig livsmedelsproduktion inte är möjlig inom primär zon eftersom man är skyldig att ha bekämpningsprogram mot skadedjur.
- Föreskriften om att jord- eller vattenslagning av plantor behandlade med bekämpningsmedel inte får ske bör ändras så att det är tillåtet i sekundär skyddszon. Det är inte rimligt med hänsyn till avståndet att ha ett sådant förbud. Förbudet bör även tas bort i primär skyddszon och ändras till att jord- eller vattenslagning av plantor behandlade med bekämpningsmedel inte får förekomma närmare ytvattendrag än sex meter.
- Föreskriften om att föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial är förbjuden bör tas bort i såväl primär som sekundär skyddszon. Enligt Skogsstyrelsen behövs skydd mot snytbagge för nysatta plantorna för att de inte ska dö. Det säkraste sättet att skydda plantor mot angrepp av snytbagge är att se till att de är försedda med mekaniska skydd eller att de är kemiskt skyddsbehandlade. Enligt Skogsstyrelsen ställs krav på föryngring vid avverkning. Vid förbud av föryngring ställs skogsägarna inför ett dilemma. Föreskriften riskerar avsevärt försvåra för skogsägaren att leva upp till skogsvårdslagens krav. Några vetenskapliga belägg

för att kemiskt behandlade plantor skulle utgöra någon risk för vattentäkten har inte redovisats och inte heller att det är miljömässigt motiverat. Istället föreslås ett undantag gällande punktbekämpning av skogsplantor i föreskriften.

4 b) § Växtnäringsämnen och djurhållning

- Föreskriften gällande yrkesmässig spridning av gödsel, i både primär och sekundär zon, bör tas bort. Förslagsvis kan det istället stå att mellan den 1 november och den 28 februari är det förbjudet att sprida gödselmedel. Det följer då Jordbruksverkets bestämmelser.
- Föreskriften om lagring av gödsel från mer än två djurenheter bör tas bort. Det finns redan regler kring lagring av gödsel oavsett antal djurenheter. Spridningsförbud råder under vissa förhållanden, t.ex. närmare än två meter från åkerkanter där fältet gränsar mot ett vattendrag och på mark som sluttar mer än tio procent mot öppet vatten och på vattenmättad, frusen eller snötäckt mark. I Halland måste dessutom gödseln myllas ned inom fyra timmar efter spridning.
- Föreskriften om lagring av ensilage bör tas bort eftersom det finns annan lagstiftning som reglerar detta.

5 § Infiltration och avledning av avloppsvatten

- Föreskriften om att infiltration eller utsläpp av spillvatten är förbjuden i primär zon bör tas bort eftersom den inte fungerar i praktiken. De markägare som har enskilda avlopp behöver antingen ordna slutna tankar eller bli inkopplade i det kommunala avloppet. Det innebär höga kostnader och orimliga krav som inte följer anvisningarna i Naturvårdsverkets handbok.

7 § Väghållning

- Föreskriften om att all hantering av vägsalt är förbjuden annat än för prognostiserad halka bör tas bort. Upplag av vägsalt är förbjudet enligt 6 §. Det finns behov av att salta vägarna även under sommaren för att undvika damning från vägar.

8 § Tåktverksamhet och andra markarbeten

- Föreskriften gällande schaktningsarbete inom större areal än 20 kvadratmeter i primär och sekundär zon bör korrigeras eftersom den innebär att det krävs tillstånd för att göra om trädgårdar. Istället bör tillstånd krävas om större areal än 200 kvadratmeter behöver schaktas i primär- och sekundär zon. Det är inte rimligt att kräva tillstånd för schaktning av mindre areal.
- I föreskriften som reglerar att tåktverksamhet är förbjuden, i primär och sekundär zon, bör ett undantag gällande husbehovståkt införas.

9 § Energianläggningar och vattenutvinning

- Föreskriften om att nyanläggning för uttag av vatten från berg och jord är förbjuden i primär zon bör tas bort. Av Naturvårdsverkets handbok framgår det kan vara lämpligt att särskilda krav ställs för anläggandet av energianläggningar i berg, jord eller vatten eller uttag av vatten från berg eller jord. I anvisningarna står det ingenting om att förbjuda nyanläggning för uttag av vatten. Ett förbud innebär i praktiken att de markägare som har en brunn som har sinat inte kan anlägga en ny brunn. Torkan har sommaren 2018 resulterat i flera sinande brunnar på sina håll. Alternativet för de som får sinande brunnar är att kommunen måste erbjuda en kostnadsfri lösning.

10 § Miljöfarlig verksamhet

- Föreskriften om miljöfarlig verksamhet bör tas bort då det redan finns regler för detta och för att undvika dubbelregleringar. Det framgår inte hur kommunen kommer att bedöma när en miljöfarlig verksamhet innebär risk för grund- eller ytvatten. Utan denna föreskrift görs ändå en bedömning vid en anmälan eller tillståndsprövning utifrån att verksamheten finns inom ett vattenskyddsområde.

Tertiär skyddszon

Den tertiära skyddszonen bör tas bort eftersom den inte tjänar något skyddssyfte. Skyddsområdet blir orimligt stort sett till de risker som finns till vattentäkten och det är omotiverat när vattenkvaliteten redan idag beskrivs som bra.

Extrakostnader

Markägare råkar ut för värdeminskningar på fastigheter och kostnader att söka tillstånd eller att bygga om anläggningar. Tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet bör därför vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom vattenskyddsområdet får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområdet. Det är därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som bedriver verksamhet utanför skyddsområdet. All form av extrakostnader som uppstår för en markägare till följd av vattenskyddsområdet ska ersättas. Kompensation bör även utgå för den värdeminskning som vattenskyddsområdet leder till.

Övrigt

Det pågår och kommer att starta en mängd projekt för att säkerställa att vårt dricksvatten ska hålla god kvalitet. Detta syns bland annat genom att Falkenbergs kommun har begärt att enskilda avlopp som inte uppfyller gällande krav ska åtgärdas. Utöver detta finns samarbetet Greppa Näringen, mellan Jordbruksverket, LRF och länsstyrelserna. Greppa Näringen är rådgivning för lantbrukare, som från början uppstod genom efterfrågan ifrån lantbrukare, där miljön är i fokus. Regeringen har beviljat pengar för ett nytt omfattande arbete med övergödning. Långsiktighet och lokalt perspektiv kommer vara i fokus i det nya uppdraget som kommer utföras i nära samarbete med Greppa Näringen. Odling och djurhållning bidrar till ett öppet landskap, biologisk mångfald och till en hållbar matproduktion. Att lita på att människor som bor där och ge dem förtroende är viktigt för att detta vattenskyddsområde ska bli bra. Det finns redan riktlinjer, restriktioner och lagar. Föreskrifterna här ska vara utöver dessa. Att instifta dubbelregleringar ger en negativ inställning till vattenskyddsområdet. Fastställande av skyddsföreskrifter är en mycket viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det viktigaste för att vattenskyddsområdet ska få önskad effekt är engagerade markägare.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utför tillsyn inom miljöbalken område vilket innebär kontroll av att bl.a. föreskrifter följs. Det är därför viktigt att föreskrifter utformas på ett tydligt sätt för att underlätta tillsynen. Följande bör förtydligas.

- Ordet ”invallat” i 3 § första stycket, bör definieras/förklaras i bilaga 2, definition av begrepp. Ordet kan uppfattas som otydligt gällande vilken grad av invallning som menas.
- Uttrycket ”överstigande en avverknings säsong” i 6 § andra stycket bör om möjligt bytas ut mot en mängdangivelse i kubikmeter.

- Enligt 6 § andra stycket ska det krävas tillstånd för permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande i primär och sekundär skyddszon. Formuleringen går emot punkten 5 i Naturvårdsverkets allmänna råd till 7 kap. 22 § miljöbalken där man rekommenderar förbud mot denna typ av upplag inom såväl primär som sekundär skyddszon. Av de allmänna råden framgår att upplag från en avverkningsssäsong i sekundär skyddszon bör få förekomma medan det för tillfälliga upplag i primär skyddszon bör föreskrivas om krav på tillstånd.

Kommunstyrelsen i Falkenbergs kommun

Kommunstyrelsen tillstyrker ansökan. Förslag till nytt skyddsområde och föreskrifter bedöms vara väl underbyggt och rimligt. Det är viktigt att även mindre vattentäkter har ett fullgott skydd.

VATTEN & MILJÖ I VÄST AB:S BEMÖTANDE AV YTTRANDE

Av Vatten & Miljö i Väst AB:s bemötande framgår bl.a. följande.

LRF Halland

Metodiken i Naturvårdsverkets ”Handbok om vattenskyddsområde” har följts i arbetet med att utforma vattenskyddsområdet och föreskrifterna. Det är positivt att det pågår flera projekt inom LRF för att säkerställa dricksvatten av god kvalitet. Föreskrifterna inom vattenskyddsområdet innebär dock inte att det blir en dubbelreglering. Skyddsområdet med föreskrifter behövs för att säkra ett långsiktigt hållbart skydd för dricksvattnet i Gällareds samhälle. Det går tyvärr inte att bara förlita sig på engagerade markägare.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun

Det nämnden framför om invallning och avverkningsssäsong kan förtydligas. I den riskinventering som gjorts ansågs inte att upplag av bark, flis och spån, timmer och liknande skulle utgöra ett så pass stort hot mot vattentäkten att ett förbud är motiverat. Därför är förslaget att sådana upplag kräver tillstånd i såväl primär som sekundär zon.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Gällareds vattentäkt är en allmän huvudvattentäkt som normalt försörjer ungefär 80 personer med dricksvatten. Vattentäkten har därför ett mycket högt skyddsvärde. Vattnet som tas ur täkten utgörs av grundvatten som nybildas inom tillrinningsområdet.

Syftet med ett vattenskyddsområde är att skydda vattentäkten mot föroreningar nu och för flera kommande generationer. Skyddet behöver omfatta såväl punktutsläpp som diffusa utsläppskällor. Det är därför viktigt att vattenskyddsområdet motsvarar tillrinningsområdet för vattentäkten. Vattenskyddsområdet behöver därför den tertiära zonen för att säkerställa vattentäktens långsiktiga skydd även om vattnet har en hög kvalitet idag. Eftersom det inte finns några skyddsföreskrifter fastställda för den tertiära zonen är konsekvenserna för markägarna små.

Föreskrifterna bedöms inte utgöra något hinder mot normal drift och underhåll av vägar som Trafikverket har ansvar för.

Länsstyrelsen konstaterar att vattenskyddsområdets sekundära zon berör ungefär 0,6 hektar jordbruksmark. Marken används för odling av vall och som betesmark. I övrigt berörs ingen jordbruksmark, djurhållande verksamhet eller livsmedelsproducerande verksamhet av vattenskyddsområdets primära eller sekundära skyddszon. I den tertiära skydds-zonen, som inte omfattas av några särskilda skyddsföreskrifter, finns några små områden med jordbruksmark.

2018-12-11

513-4690-18

LRF Halland anser att 3 § – Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen – som gäller tvätt av fordon och hantering av kemiska produkter behöver förändras och att uppställning av fordon behöver förtydligas. Länsstyrelsen anser att det, med beaktande av att uttagsbrunnen har god kontakt med sprickzoner som står i hydraulisk kontakt med ovanliggande isälvsmaterial, är rimligt med ett förbud att hantera kemiska bekämpningsmedel i den primära skyddszonen. Av ansökan framgår att det inte finns något gårdscentra inom primär eller sekundär zon. Områden där kemiska bekämpningsmedel möjligtvis används ligger inom sekundär zon eller i den tertiära zonen. Länsstyrelsen anser att det är rimligt att man får söka tillstånd för hantering av kemiska bekämpningsmedel i den sekundära skyddszonen. Med hänsyn till riskerna för vattentäkten ska det vara förbjudet att tvätta motorfordon och maskiner inom de primära och sekundära skyddszonerna i det fall tvättvattnet kan infiltrera mark eller nå vattendrag. Det finns dessutom inte något behov av att tvätt ska tillåtas i dessa zoner. Föreskriften innebär inte att det är förbjudet att t.ex. parkera bilar vid bostäder under förutsättning att läckage inte förekommer.

LRF Halland anser att det i primär skyddszon ska krävas tillstånd för att sprida kemiska bekämpningsmedel istället för att det ska vara förbjudet, vilket föreslås i 4 § a) – Bekämpningsmedel. Ett förbud skulle enligt LRF Halland innebära att det inte är möjligt att bedriva yrkesmässig livsmedelsproduktion i den primära skyddszonen. Länsstyrelsen konstaterar att vatten leds till täkten via sprickbildningar vilket innebär en risk för att bekämpningsmedel snabbt når vattentäkten. Det allmänna intresset av att skydda vattentäkten bedöms vara större än enskilda intressen av att eventuellt kunna driva verksamheter som kräver användning av kemiska bekämpningsmedel i den primära skyddszonen. Förbud mot att hantera kemiska bekämpningsmedel, med undantag för yrkesmässig transport, ska därför gälla i den primära skyddszonen. Länsstyrelsen konstaterar att det inte bedrivs något aktivt jordbruk inom den primära skyddszonen och inte heller någon yrkesmässig livsmedelsproduktion. I det fall sådana verksamheter planeras måste det finnas lämpligare platser än att lokalisera sådana verksamheter inom en primär skyddszon i ett vattenskyddsområde.

Av LRF Hallands yttrande framgår att man anser att föreskriften i 4 § a) om föryngring av skog med kemiskt behandlade plantor bör tas bort. Samtidigt skriver man att det finns mekaniska skydd för att skydda plantorna från snytbaggar. Länsstyrelsen anser att det med hänsyn till skydd för vattentäkten är nödvändigt att förbjuda kemiskt behandlade plantor. Det bedöms inte orimligt att istället använda mekaniska skydd mot snytbaggar eftersom det är ett mycket begränsat skogsområde inom primär och sekundär skyddszon som berörs av föreskrifterna.

Av riskutredningen framgår att de enda enskilda avloppsanläggningar som finns inom vattenskyddsområdet är i tertiär zon. Eftersom föreskrifterna om avloppsanläggningar endast gäller inom primär och sekundär zon finns det inte någon anledning att ändra föreskrifterna i 5 § – Infiltration och avledning av avloppsvatten – så som LRF Halland anser.

LRF Halland anser att vägsalt, som regleras i 7 § – Vaghållning, även ska få användas för dammbindning av grusvägar. Salt är lättlösligt och tenderar därmed att förorena grundvatten. För att minimera riskerna för att salt ska nå vattentäkten anser Länsstyrelsen att salt inte ska användas för dammbindning av vägar eftersom det finns andra alternativ än salt.

Riskerna för vattentäkten som är förknippade med täktverksamheter är oberoende av om det är en husbehovstäkt eller en kommersiell täkt. Det saknas därför skäl att i 8 § – Täktverksamhet och andra markarbeten – tillåta husbehovstäkter såsom LRF Halland anser. Borttagning av markens ytskikt ökar risken för att oönskade ämnen ska nå vattentäkten. Länsstyrelsen anser därför att det ska krävas tillstånd för att få schakta djupare än två meter eller på en större yta än 20 m².

LRF Halland anser att 10 § – Miljöfarlig verksamhet – innebär en dubbelreglering om det även ska krävas tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor eftersom sådana verksamheter regleras i miljöbalken på annat sätt. Länsstyrelsen anser att det finns skäl att reglera detta i föreskrifterna eftersom kommunen i ett tidigt skede kan pröva om en planerad verksamhet eller åtgärd är tillåten enligt vattenskyddsföreskrifterna. Det innebär att en sådan prövning kan ske innan en tillståndsansökan eller anmälan enligt miljöbalken upprättas. Även om det till viss del är fråga om en dubbelprövning bedöms det processekonomiskt lönsamt att i ett tidigt skede få besked om ifall en planerad verksamhet eller åtgärd är förenlig med föreskrifterna i vattenskyddsområdet.

Avgifterna som LRF Halland vill att man ska ta bort för prövningar som krävs inom vattenskyddsområdet är inget som Länsstyrelsen kan reglera i detta beslut. Avgifter för tillsyn m.m. är sådant som regleras av Falkenbergs kommun. Länsstyrelsen kan inte heller besluta att ett tillstånd bara ska behöva sökas en gång eftersom det är tillsynsmyndigheten som bl.a. reglerar hur länge ett tillstånd inom ett vattenskyddsområde ska gälla.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun anser att ”invallning” i 3 § – Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen – bör definieras. Begreppet ”avverkningssäsong” bör bytas ut mot en mängdangivelse. Nämnden anser också att formuleringen om upplag av bark och flis m.m. går emot det som framgår av Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområden. Länsstyrelsen anser att begreppet ”en avverkningssäsong” är väl inarbetat och överensstämmer med vad som framgår av Naturvårdsverkets allmänna råd och därför ska gälla. Vad som avses med invallning framgår av bilaga 2. Av riskutredningen i ärendet framgår att upplag av bark, flis m.m. inte innebär en så stor risk att det behövs ett förbud inom den primära skyddszone.

Länsstyrelsen anser att skyddsföreskrifterna inte ska träda ikraft omedelbart eftersom det innebär inskränkningar för verksamma inom vattenskyddsområdet och även kan innebära en arbetsbelastning för kommunens nämnd för miljöfrågor. Skyddsföreskrifterna ska därför inte börja gälla förrän den 1 april 2019.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har landshövding Lena Sommestad varit beslutande och miljövårdsdirektör Per Leander har varit deltagande. Miljöhandläggare Göran Fagerström varit föredragande.

Lena Sommestad

Göran Fagerström

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Karta över skyddsområdet
2. Definitioner av begrepp

Kopia

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun, miljo.halsa@falkenberg.se

Kommunstyrelsen i Falkenbergs kommun, kommun@falkenberg.se

Tekniska Nämnden, kontaktcenter@falkenberg.se

Räddningstjänsten Väst, rvast@rvast.se

LRF Halland, lrf.halland@lrf.se

Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

DEFINITIONER AV BEGREPP

Arbetsfordon

Fordon som inte är avsedd att användas enbart för persontransport.

Avfall

Med avfall avses varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i enskilda tunnor för regelbunden sophämtning, är inte att betrakta som avfall enligt dessa föreskrifter. Komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten är inte heller att betrakta som avfall enligt föreskrifterna.

Avverkningssäsong

Med avverkningssäsong avses här en period från knoppsprickning ett år till nästkommande års knoppsprickning.

Deponering

Med deponering avses här uppläggning och förvaring på marken under längre tid än ett år.

Djurenhet

Djurenhet definieras på samma sätt som i miljöprövningsförordningen (2013:251).

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor

Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsobjekt, det vill säga från område, deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten för frågor som rör förorenad mark.

Grävning

Med större grävningsarbeten avses här att åstadkomma grop i marken för större yta än för ett enfamiljshus. Mindre grävningsarbeten inom tomter samt nyanläggande och underhåll av ledningar för vatten, avlopp, fjärrvärme, el och tele inkluderas inte.

Hantering

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Invallning

Med invallning avses en yta under tak eller motsvarande som förhindrar nederbörd från att ansamlas, som är ogenomsläpplig och fångar in den förvarade vätskan och saknar anslutning till avlopp och som förhindrar spill och läckage från att spridas vidare till omgivningen.

Kemiskt bekämpningsmedel

Med kemiskt bekämpningsmedel avses en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Mindre lagningsarbete

Med mindre lagningsarbete avses sådant arbete som inte riskerar att förorena yt- eller grundvatten.

Naturgödsel

Med naturgödsel avses alla typer av gödsel från djur såsom fastgödsel, flytgödsel och urin.

Normal mängd

Med normal mängd avses en sådan mängd kemikalier som behövs för att kunna leva normalt i ett hushåll.

Schaktning

Med schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan för anläggningsarbeten. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av anmälningsplikt.

Slam från enskild reningsanläggning

Slam från enskild reningsanläggning omfattar även sådant slam som kommer från mulltoa och liknande samt slam som komposterats och hygieniserats.

Spillvatten

Med spillvatten avses bad-, disk-, tvätt- och klosettvalet.

Tillfällig förvaring

Med tillfällig förvaring avses en förvaringstid på maximalt tre månader.

Täktverksamhet

Med täktverksamhet avses här täkt av, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Upplag

Med upplag avses här plats på marken för uppläggning och förvaring av förorenade ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter.

Yrkesmässig

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. En verksamhet som har viss omfattning och varaktighet, samt ett objektiva fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär anses vara yrkesmässig. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.